

Жоба туралы қысқаша ақпарат

Жоба аты	AP26101427 – «Ресей империясының Түркістан өлкесіндегі ғылыми-зерттеу экспедициялары: қызметі мен нәтижелері (XIX ғ. соңы – XX ғ. басы)»
Жоба өзектілігі	Ғылыми жоба XIX ғасырдың соңы мен XX ғасырдың басындағы Ресей империясының Түркістан өлкесіндегі ғылыми-зерттеу экспедициялары, комиссиялар және олардың қызметі, нәтижелерін жан-жақты зерделеу тақырыбына арналады. Бұл тақырып бұрын соңды зерттеу нысанына айналмаған, алғаш рет статистикалық экспедициялардың құрамы, жүргізілген зерттеулер, ғалымдардың көзқарастары және артық жерлерді анықтау үшін қолданылатын әдістеме, қаржыландырылу мәселесі кешенді талданады.
Жоба мақсаты	Жобаның мақсаты - XIX ғ. екінші жартысы – XX ғ. басында Ресей империясының Түркістан өлкесі Сырдария мен Жетісу облыстарында жүргізген ғылыми-зерттеу экспедицияларын (П.А. Скрыплев, П.П.Румянцев және т.б.) кешенді түрде жан-жақты зерттеу болып табылады.
Жоба міндеттері	- Түркістан өлкесі Сырдария облысының (П. Скрыплевтың экспедициясы 1906-1913 жж. қамтиды) және П.Румянцевтің Жетісу облысының 1909-1913 жж. уездерінде патша үкіметі ұйымдастырған ғылыми-зерттеу экспедициялары мен комиссияларының қызметін кешенді сипаттау. - Зерттеу әдістері мен патша үкіметінің саясатына назар аударып, зерттеушілердің жекелеген жұмыстарына тарихи-салыстырмалы талдау жүргізіледі, олардың отарлау саясатына әсері ашылды. - Экспедиция нәтижелеріне негізделген басылымдарда зерттеушілер қолданған әдістердің ерекшеліктері, сондай-ақ зерттеу экспедицияларының құрылымы мен қызметіне қатысты материалдар зерттеледі. - Ресейдегі статистиктердің, топографтардың, гидрологтардың, картографтардың, тіркеушілер мен аудармашылардың рөлі анықталады, сондай-ақ Қазақстандағы патша үкіметі тағайындайтын артықшылықтар мен ерекше міндеттер белгіленеді. - Жұмыста жергілікті қазақтардың экспедицияларға қатысуы, олардың шенеуніктермен және кәсіпқойлармен өзара іс-қимылы жеке мұрағат қорларының негізінде анықталып, қаралатын болады. - Отарлау мақсатындағы зерттеу қызметінің объективті және субъективті факторларына жан-жақты талдау жүргізіледі, әсіресе, П.Скрыплев пен П.Румянцевтің зерттеу тобының қызметі, зерттеу әдістері мен негізгі тұжырымдары қарастырылады. - Ресей империясының кадрлық мәселелерін шешу әдістері және кадрларды іріктеудің негізгі принциптері негізделеді.
Күтілетін және қол жеткізілген нәтижелер	Зерттеу жұмысының нәтижесінде XIX ғ. екінші жартысы – XX ғ. басындағы кадрды таңдау мәселесінде империяның саясаты нақтыланатын болады, патша үкіметін отарланған аймаққа қатысты қазақ даласын зерттеуге

	жіберген зерттеушілердің көзқарасы айқындалады, оның объективті немесе субъективті факторлары статистикалық экспедиция материалдарын жинауда ғылыми сараптама жүргізіледі. Талдау барысында топографтардың, картографтардың, статистиктердің, гидрологтардың, тіркеушілердің ғылыми және кәсіби әлеуеті нақтыланады және олардың зерттеу нәтижесінде жазылған деректердің көптеген томын жариялауға қосқан үлесі айқындалады. Құнды және бұрын ғылыми айналымда болмаған ғылыми құжаттар негізінде ғылыми мақалалар жариялау жоспарлануда: - Web of Science немесе Arts and Humanities Citation Index және (немесе) Citescore Scopus базасы бойынша Social Science Citation Index бойынша 50 (елу) процентилі бар рецензияланатын ғылыми басылымда кемінде 2 (екі) мақала немесе шолу; - ҒЖБССҚК ұсынған рецензияланатын шетелдік және (немесе) отандық басылымда кемінде 4 (төрт) мақала немесе шолу; - жоба аясында жиналған материалдар Қазақстан тарихы, тарихнама және деректану бойынша жалпы білім беру курстарында пайдаланылуы мүмкін. Зерттеу нәтижелері қазақстандық және шетелдік ғалымдардың қызығушылығын тудырады және ғылым саласына елеулі үлес қосады, өйткені негізгі нәтижелер халықаралық журналдарда жарияланатын болады. Мұрағат қорлары мен ғылыми кітапханалардағы сирек кітаптар мен қолжазбалар қорында жұмыс жасаудың нәтижесінде тақырып бойынша құнды және бұрын соңды жарияланбаған құжаттар негізінде монография дайындалады.
Зерттеу тобы мүшелерінің аты-жөні, идентификаторлары (Scopus Author ID, Researcher ID, ORCID, бар болса) және сәйкес профильдерге сілтемелер	1. Тасилова Назия Айтбаевна, Тарих ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті. Индекс Хирша-2 Scopus Author ID: 57189597976 Web of Science Researcher ID: 7104-2014 ORCID: 0000-0002-9777-1893 2. Жаппасов Жарылкасын Еркинович, Н.А. Тарих ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, Халықаралық инженерлік технологиялық университет. Индекс Хирша-1. Scopus Author ID: 57189589803 ORCID: 0000-0002-3955-505X 3. Егизбаева Меруерт Карпыковна, т.ғ.к., қауымдастырылған профессор, Индекс хирша - 1 Scopus Author ID: 57200209192 Web of Science Researcher ID: AAE-1521-2020 ORCID: 0000-0002-3338-291X 4. Искакова Галия Зейдилдаевна PhD, доцент м.а. Индекс Хирша-1 Scopus author ID: 56584409000 ORCID ID 0000-0003-3175-7930 5. Тасилова Айгерим Айтбавна, PhD доктор,

	Индекс Хирша-1. Scopus author ID: 57201886121 ORCID ID https://orcid.org/0000-0003-0295-4636 Амангелді Құралай, PhD докторант https://orcid.org/0009-0000-5886-6155
Қолдану	Қазақстан Республикасының гуманитарлық және жаратылыстану факультеттерінде, Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігі, Жер мәселесімен айналысатын ұйымдар, барлық тарихи-өлкетану және кешенді музейлер.
Нақты баламалармен салыстырғандағы басымдық	Жоқ
Жарияланымдар тізімі (URL, DOI көрсетілген)	Ғыллыми жоба аясында мақалалар жарияланды: 1. Galiya Iskakova. Eyes and Ears of the Empire: Postal and Telegraph Service in Semirechye. Bylye Gody Issued since 2006. E-ISSN: 2310-0028 2026. 21(1): 410-420 DOI: 10.13187/bg.2026.1.410 Journal homepage: https://bg.cherkasgu.pressr https://bg.cherkasgu.press/journals_n/1772357180.pdf 2. N.A. Tassilova, A. Tasagil. SCIENTIFIC EXPEDITIONS OF THE RUSSIAN EMPIRE IN KAZAKHSTAN AS A MECHANISM FOR THE FORMATION OF COLONIAL KNOWLEDGE (late 19th – early 20th centuries). Bulletin of history. No1 (120). 2026 https://doi.org/10.26577/JH120120264 https://bulletin-history.kaznu.kz/index.php/1-history/article/view/2154
Патент туралы ақпарат	Жоқ